

NEDERLANDSE EN BELGISCHE STRIPS

DEEL 1.:
Familiestrips
en strips voor
de kinderen
en jeugd

NA DE EERSTE WERELDOORLOG: DE KRANTENSTRIPS

Jopie Slim en Dikkie Bigmans in den Dierentuin

bestaat uit vier deeltjes:

De Apenkooi.

Het grappige Hert.

De boksende Kangoeroe.

De Reuzen-Paddestoel.

Prijs per nummer f 0.60.

De vermakelijkste Jongensboeken zijn:

Pietje Bell door Chr. van Abkoude.

Geïllustreerd door Jan Rinke.

Vijfde druk. - Prijs in prachtband f 3.25.

Eddy en Freddy

door P. Koekoek.

Geïllustreerd door Jan Rinke.

Tweede druk. - Prijs in prachtband f 3.25.

Zooeven verschenen het komische Prentenboek:

Max en Maurits

van Wilhelm Busch, naar de 81ste Deutsche Uitgave voor
Nederland bewerkt door T. van Buul.

Een betrouwbare gids bij het aanschaffen van Kinderboeken is:

Gebr. Kluitman's Geïllustreerde Catalogus.

Toezending op aanvraag gratis en franco.

NEDERLAND

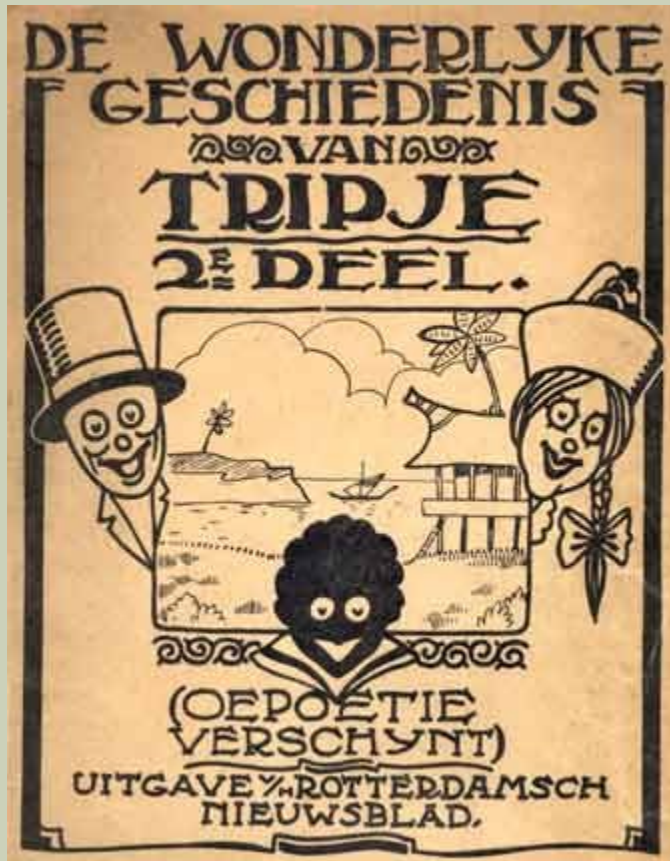
- pas in de jaren '20
- krantenstrips voor kinderen en volwassenen
- *De Telegraaf & Jopie Slim en Dikkie Bigmans (1921)*
- *Rotterdamsch Nieuwsblad & Nieuwe Oostersche Sprookjes (1921), Tripje en Liezebertha (1923)*
- *Voorwaarts & Hansje Teddybeer en Mimi Poezekat (1922), Snuffelgraag en Knagelijntje (1922)*
- *Bulletje en Boonestaak (1929), Krelissie en Dirrekie (1932)*
- stripboek *Kleine Ko*

JOPIE SLIM EN DIKKIE BIGMANS DE TELEGRAAF

NIEUWE OOSTERSCHE SPROOKJES & TRIPJE EN LIEZEBERTHA

ROTTERDAMSCH NIEUWSBLAD

Nieuwe Oostersche sprookjes.

Hoe raar een tulband vliegen kan.

1

Daar stapt door de straten van Bagdad
Een man voor wien ieder ontzag had:
Des sultans pasteienbakker
Laat op steeds en vroeg wakker!
Hij draagt als een schat, als een relikwie
Een tulband, een prachtstuk, een taart als
drie.

2

Een sjofele poovere derwisch
— Zoo moe dat een mill hem al ver is —

HANSJE TEDDYBEER EN MIMI POEZEKAT & SNUFFELGRAAG EN KNAGELIJNTJE

VOORWAARTS

85. — De dertigjarige heer Hoorstknouvol is hieftemaal niet te spreken over de brutale rok aan de heid. Hij snelt die gang door naar de huiskamer om den koopman, in den post-bode, die gebeld heeft, een ferm staandje te geven. 't Is niet aardig dat zo zoo hard luiden. Mevrouw Hoorstknouvol is niet deaf.

86. — Maar mevrouw Hoorstknouvol kan zijn eigen deur niet open krijgen. Hij roept een groot aantal loelijke woorden en zwijpert op alles en nog wat. Mevrouw Hoorstknouvol, geboren Janszwaai, schiet heen te hulp. Maar ook v a n o w krijgen zij niets klaar.

KRELISSIE EN DIRREKIE

& BULLETTJE EN BOONESTAAK VOORWAARTS

„Ga je mee eten, Louw?” vroeg Krelissie doodsensuldig.

„Ja dat is goed”, zei Louw, want hij had honger. Met z'n beiden stapten ze naar de keuken, Louw voorop en Krelissie er achter.

Louw wist van den prins geen kwaad en Krelissie natuurlijk ook niet. Dat was wel aan z'n branf gezichtie te zien.

In de keuken zaten Vader, Moeder, Teunobetje en Dirrekie aan tafel. Moeder had zeker niets gezegd, want Vader zag er kalm en rustig uit. Toch vertrouwde Krelissie die rust heelemaal niet. Hij schoof bedenkelijk een stoel bij de tafel en ging zitten.

Om Vaders breede mond kwam heel even 'n glimlach. Maar dat bemerkte Krelissie niet.

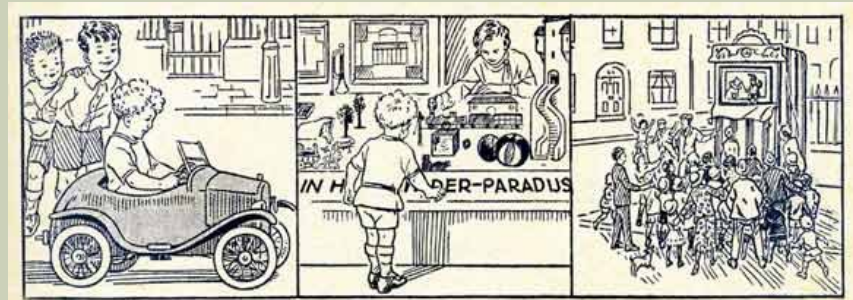

De stuurman zag even bleek als de kapitein en een hele zwerm gedachten vlogen de beide mannen door het hoofd. Bulletjes vader wou ook beginnen uit te varen, maar de kapitein lei de hand op zijn arm en zei: „Wacht maar even, stuur, en ga mee naar m'n hut. Ouwe Hein zal intussen de twee vagebonden met bezem en swabber schoon boenen en dan zullen we verder zien. Vooruit nou maar!” En zonder naar de jongens om te kijken, liep hij met de stuurman naar zijn hut.

„Vort, jullie schandebrokken”, bromde Hein, „we

zullen jullie 'es effen opknappen”. Zwijgend liepen de jongens achter hem aan. Op het voorschip moesten ze zich spiernaakt uitkleeden en daar begon Hein ze in te smeren met groene zeep. Daarop kietste hij ze een emmer water over hun lijf en begon ze met een bezem te bewerken, alsof hij de vloer stond te schrobben. Bonestaak en Bulletje hielden een wedstrijd in het gillen, maar dat hielp niet veel en je hoorde het haast niet door het daverend gelach van de matrozen, die waren komen toelopen.

KLEINE KO

WALLONIË: FRANCO-BELGISCHE SCHOOL

- - pas in jaren '20
- - educatieve katholieke jeugdtijdschriften
- - *Zonneland/Petites Belges, Le Boy –Scout belge, Le petite Vingtième* (jeugdbijlage van *Le Vingtième Siècle*)
- - Hergé : *Kuifje in het land van Sovjets* (1927), Dupuis: *Spirou/Robbedoes* (1938), Jijé

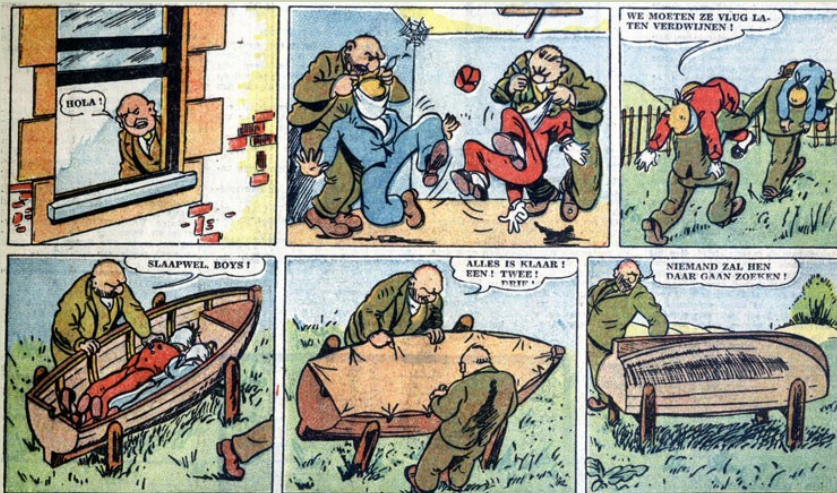
KUIFJE IN LE PETITE VINGTIÈME

SPIROU/ROBBEDOES

Rob-Vel: *Spirou* (1940)

Rob-Vel: *Spirou et la Puce*

JIJÉ VOOR SPIROU/ROBBEDOES

VLAANDEREN

- beïnvloed door de ontwikkeling van de franstalige strips
- George Van Raemdonck: eerste vlaamse stripauteur
- eerste *graphic novel*: *Mon Livre d'Heures / A Passionate Journey* (1919) van Frans Masereel
- meer plaats voor vlaamse auteurs in Belgische/Nederlandse strippublicaties pas in jaren '30
- (Frans Van Immerseel, Frits Van den Berghe, Jan Waterschoot, Eugeen Hermans, John Flanders)
- 1936: *Bravo!* Weekblad

*MON LIVRE D'HEURES / A PASSIONATE
JOURNEY (1919) VAN FRANS MASEREEL*

NA DE TWEEDE WERELDOORLOG: DE STRIPTIJDSCRIFTEN

DE AVONTUREN VAN PROFESSOR ZEGELLAK

Daan Zonderland en Piet Warm

165. „Zie! je bent een engel,” roept professor Zegellak met een stralend gezicht. Hij stroopt zijn mouwen op en gaat aan het werk. Hij hamert en hij timmert en hij vijlt en hij poetst, hij plakt en hij lijmt en hij soevert en hoort honderden gasjes. Dan maakt hij verschrikkelijk sterke lenzen van suiker en goud en vint... Na drie dagen is de kijker klaar. Hij licht op een overvolledige fabriekschroef met rare wieltjes eraan. Professor Zegellak gaat op een kist zitten achter de kijker, doet zijn

rechteroog open en zijn linker dicht en begint te turen.

166. De groenteblik-jesterrekkijker is zo goed, dat professor Zegellak zelfs bij klaarlichte dag de sterren en planeten kan zien. Hij ontdekt aanstonds zeven onbekende sterren, ziet een groot aantal kometen met vurige pluimstaarten, en een heel klein kometje dat op zijn eentje staat te huilen op de hoek van de Melkweg. Hij ziet de Grote Beer die zich hoog in het luchtruim zit te vlooien, de Kleine Beer die een pijp zit te roken, de

Houd die ligt te slapen en Castor die een woepje vertelt waarom Pollux verschrikkelijk moet lachen.

167. Hij met ook de Schorpioen die lelijke gezichten zit te trekken tegen Venus, die de werkelijke was staat te doen bij een grote bobbe. De Jachtvonden blaffen tegen de Haas, de Kreeft ligt rustig te blozen en de Walvis blaast kringetjes uit zijn zonsgat. De Waterman bespoot de Etenbok, de Vos preekt de passie aan de Gans en de Zwaan zit met een stijve nek te luisteren

naar de Lier die trilt met alle maren. Professor Zegellak zucht van verbazing.

168. Dan draait professor Zegellak aan de wieltjes en richt de groenteblik-jesterrekkijker op de maan. „Zie! je, kom eens gauw kijken!” roept hij opgewonden. „Het is ooit van je leven! Het is toch waar!” „Wat is toch waar?” roept Zie! je die haastig toe komt lopen. „Er woont een mannetje op de maan,” zegt Professor Zegellak, die zijn ogen niet geloven kan. Zie! je tuurt door de

*Zegellak * Professor Zegellak * Professor Zegellak * Professor Zegellak.*

NEDERLAND

- Toonder Studios: 1. krantenstrips- *Tekko Taks, Birre Beer, Wipperoen, Kappie, Panda, Olle Kapoen, Kraaiehove, Student Tijloos, Horre, Harm en Hella...*
- 2. *Tom Poes Weekblad* (1947-1951) met auteurs zoals Wim van Wieringen, Frits Godhelp, Wim Lensen, Ben van't Klooster, James Ringrose, Piet Wijn, Gerrit Stapel, Ton Beek, Phiny Dick, Gerard van Straaten, Henk Sprenger, Marten Toonder en Hans G. Kresse.
- avontuurlijke strips voor jongens zoals Pieter J. Kuhn met *Kapitein Rob* (1944) en Hans G. Kresse met *Eric de Noorman* (1945)
- de opbloei en de strekking van de beeldroman (1948)
- striptijdschriften: *Robs Vrienden, Fokkie Flink, Okidoki...*

„BEELDROMANS”: VERGIF VOOR DE JEUGD

- *"De Minister van O.K. en W. doet een beroep op de directeuren der Rijksscholen, Gemeentebesturen en schoolbesturen om te bevorderen dat het verspreiden van z.g. beeldromans zowel op school als daarbuiten zoveel mogelijk wordt tegengegaan. Deze boekjes, die een samenhangende reeks tekeningen met een begeleidende tekst bevatten, zijn over het algemeen van sensationeel karakter zonder enige andere waarde."*
- *Een der meest schokkende details, die de dagbladen ons bericht hebben over de tragische gebeurtenis in Enkhuizen, waar een 15-jarige jongen zijn 16-jarig vriendinnetje om het leven bracht, is wel de mededeling, dat dit meisje verzot was op beeldromans. Wellicht zal het psychiaters gelukken, de vele raadselen van deze tragedie te ontsluiten; eerst dan zal men in staat zijn de duistere motieven, die deze twee jonge mensen tot een zo verbijsterende daad brachten, te doorgronden. Dat neemt niet weg, dat thans reeds het ontstellende vermoeden gerechtvaardigd is, dat deze tragedie mede haar oorzaak vond in het vergif, dat door beeldromans in twee jonge geesten is gedruppeld."*

BEELDROMANS

Uitgeverij ATH, Rotterdam

De Kristallen Orchidee (Spot Morton), door Ben Abas

AVONTUURLIJKE KRANTENSTRIPS

Pieter J. Kuhn: *Kapitein Rob*

Eric de Noorman - *De Prijs der Wrake*

Als een grote slang kronkelt de lange rij van Hovin zich door het struikgewas. Zonder enig geluid te maken hebben zij de geheime gang verlaten en sluipen thans in de richting, waar het vrolijke gegeluis van helmen en het getraspel van vele paardenhoeven de komst van het koninklijk leger aankondigen. Roerloos verscholen in de struiken wachten de mannen tot de ruitergroep, omzoomd door vele voetknechten, voorbij getrokken is. Dan, met een rauwe kreet, rijst Hovin op. Een groot zwaard glanst in z'n enorme vuist. „Val aan! De wraak is ons!”

Met groot geweld storten de mannen van Hovin, aangevoerd door hun reusschtige aanvoerder, zich op de koningsgetrouwen. In de hevige verwarring pogen Halfa en een handjevol dapperen de eerste stoot op te vangen, tijd te winnen tot de manschappen zich in slagorde kunnen scharen. Doch Hovin's machtig zwaard spot met iedere tegenstand. Met een wrede grins om de lippen staat de reus zonder

vrees tussen z'n vijanden. Z'n schild als een stormram voor zich houdend baant hij een bloedig pad voor zijn volgelingen, die zich nu als een meute wolven op de aanhangers des konings storten. Als een springvloed van staal overstromen zij hun lotsaal verraste tegenstanders. Tevergeefs poogt Ewoud zijn mannen tot een gesloten geheel aanseen te scharen, tevergeefs verricht Halfa wonderen van dapperheid, tevergeefs flits het roestige zwaard van Yark de stijfhoofdige als nooit te voren. Nog voor het slag heeft kunnen leveren wordt het leger, dat kwam om zijn koning te wreken, onder de groene bomen verslagen en uiteengebroken.

„Was Eric maar hier!” tiert Yark, terwijl hij voetje voor voetje terugwijkt. „Ha, hij en ik zouden alleen dit woudgebied teruggedreven hebben!” En dieper dan ooit vrest in hem het verdriet om het verlies — het verlies, dat ook dit leger niet kon vereffenen ...

STRIPTIJDSCRIFTEN

Okidoki Beeldfeuilletons

Fokkie Flink van Joop Geesink, 1943

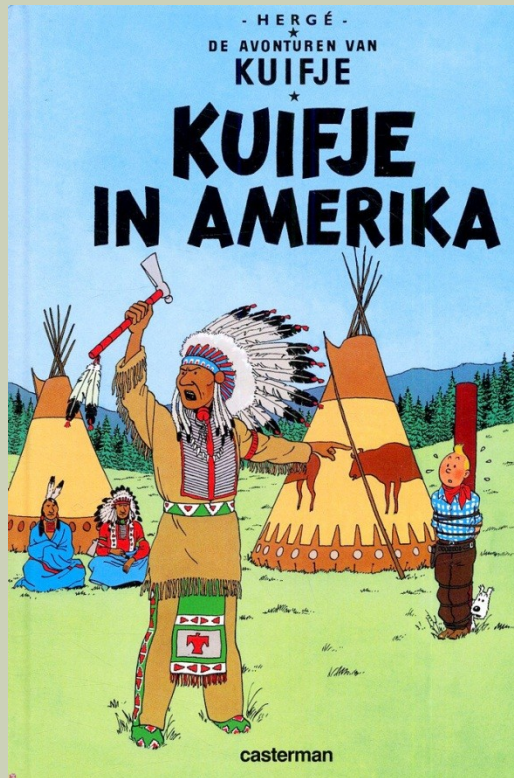

WALLONIË

- 'le duel *Spirou-Tintin*', (1946- de oprichting van *Kuifje/Tintin* weekblad)
- in beide bladen de meest bekende strips: in *Robbedoes* > *Lucky Luke*, *Bollie en Billie*, *Johan en Pierrewiet*, *De Smurfen*, natuurlijk *Robbedoes* en vele anderen
- in *Kuifje* > *Blake en Mortimer*, *Suske en Wiske*, *Thorgal*, gevolgd door *Kuifje* zelf.

DE KUIFJE-FAMILIE

Kuifje van Hergé

Blake en Mortimer

DE ROBBEDOES-FAMILIE

Lucky Luke van Morris

Suske en Wiske van Studio Vandersteen

VLAANDEREN

- 1936: *Bravo!* Weekblad
- trio topauteurs heerst: Willy Vandersteen, Marc Sleen en Bob de Moor
- de bekendste strips: *De Familie Snoek* en *De Rode Ridder* (1945 en 1959, Willy Vandersteen), *Nero* (1947, Marc Sleen) en *De Lustige Kapoentjes* (1947, Bob de Moor)

WILLY VANDERSTEEN

De Rode Ridder

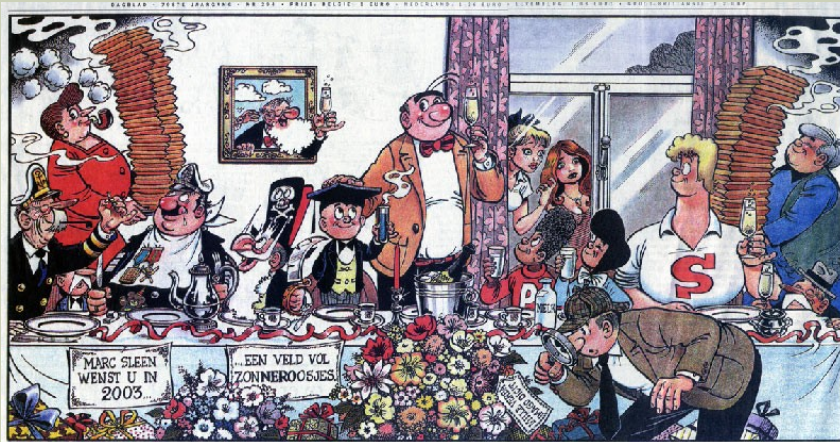

De Familie Snoek

MARK SLEEN & ROB DE MOOR

NERO

De Lustige Kapoentjes

- Meer gedetailleerde informatie vindt u in

Belgisch Comic Strip Centre in Brussel

(Centre belge de la Bande Dessinée à Bruxelles)

- <https://www.youtube.com/watch?v=12CPQBIGNAg>
- <http://www.youtube.com/watch?v=tHfZkQHZOTU>
- <http://www.youtube.com/watch?v=f0mv0FARoHE>

MUSEUM,
PERMANENTE
EN TIJDELIJKE
TENTOON-
STELLINGEN,
BIBLIOTHEEK,
BRASSERIE

BELGIAN COMIC
STRIP CENTER
20 rue des
Sables
B-1000
Brussels
Belgium

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

Vragen?

